

jeg indrømme; det vilde vi gerne, for at vi derved kunde faa at vide, hvad Meningen er. Men det var ikke Flertallets Mening. Det har taget Fæstningen som en Overlevering fra Fortiden og slet ikke som andet. Det er altsaa den ene Side af Regeringsflertallets Mening, det vil sige, den ærede Ordførers Mening. Men hvis vi saa henholde os til, hvad de 25's Førstemand har sagt — jeg antager, at det er alle klart, hvem jeg sigter til; der har kunnet være Tvivl om det tidligere, idet jo begge de tvende forhenbærende Viceformænd førte an i Politiken; men efter at den ene Viceformand har bestøget Formandsstolen, er han jo den første — da holdt han jo i Efteraaret ved første Behandling af Finansloven her i Tinget et Foredrag, som ogsaa omhandlede de 25's Stilling til Fæstningen. Og da sagde dette ærede Medlem, den nuværende højtærede Formand, noget helt andet, end den ærede Ordfører sagde i Dag; han var da inde paa at sige, at Fæstningen ikke paa nogen Maade var godkendt. Den var ikke godkendt ved Lov; og heller ikke ved Bevillinger var den endnu godkendt som Fæstning; den hængte ude i det blaa som noget, der ikke var taget nogen som helst Bestemmelse om for Fremtiden. Jeg skal med den højtærede fungerende Formands Tilladelse blot læse nogle Linier af, hvad det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) den Gang sagde. Han udtalte sig saaledes: „Da det ærede Medlem (Falkenstjerne) talte om Godkendelse af Fæstningen, støttede han sig til de Bevillinger, der vare givne til Fæstningen. Vi havde vel ikke godkendt den ved Lov, men ved de Bevillinger, vi have givet til den, sagde han. Jeg tror, det er et fuldstændigt Fejlsyn. Vi have ikke godkendt den ved Bevillinger, ikke en Gang som Led i vort Forsvar“ — ikke en Gang saa meget er Fæstningen rykket op — „det er et Spørgsmaal, som henstaar til Overvejelse sammen med Neutralitetspørgsmaalet. Naar en gunstig Vejlighed tilbyder sig . . . fremkommer Spørgsmaalet om, hvilken Plads Fæstningen skal have lige over for Neutralitetspørgsmaalet, og da skulle vi tage det under Overvejelse. Det er klart, af Beslutningens Ordlyd, at Fæstningen ikke deri er godkendt i nogen Henseende eller med et eneste Ord. Ved Bevillingen af de 50,000 Kr. til Vedligeholdelse kan den heller ikke være godkendt, thi de 50,000 Kr. ere jo bevilgede paa Grund af de store Værdier, som Fæstningen indeholder.“ Altsaa, det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds er i den Henseende uenig med den højtærede Ordfører. Den

højtærede Ordfører gaar ud fra det som en sørgelig Kendsgerning, at de have maattet overtage Fæstningen, men noget videre ønske de ikke at gøre ved den og ville helst slippe med saa smaa Bidrag som muligt; de have den som en Overlevering fra Fortiden, og det gælder om at komme saa langt ned som muligt. Men det ærede Medlem fra Maribo Amts 4de Valgkreds, som jeg antager, talte paa Partiets Vegne, mener, at Fæstningspørgsmaalet skal forhandles i Fremtiden; dette Spørgsmaal maa vi have op; vi skulle have det op snart, vi skulle have afgjort, hvorledes vi sidde i det med denne Fæstning, om det er en Fæstning, vi skulle beholde i Fremtiden, og som vi skulle bygge vort Forsvar paa, eller om det er en Fæstning, vi skulle af med, i det hele hvilken Stilling den Fæstning indtager. Eftersom der nu inden for det Flertal, der er for Fæstningen, er saa vidt forskellige Begreber om, hvad Fæstningen skal bruges til, og eftersom de forudsætte, at det Spørgsmaal grundig skal forhandles, maa de Herrer virkelig finde det naturligt, at Mindretallet, som staar uden for Aftalerne om Fæstningens Overtagelse, forbeholder sig sin Stilling og ser Tiden an, i hvert Fald indtil de Herrer kunne blive enige om, hvad Fæstningen skal bruges til, om dens Betydning for vort Forsvar, og om Overtagelsen af den blot er en Foranstaltning for at komme ind i lovlige Tilstande, eller om det er en stor militær Forandring, hvorved vi endevende hele vort Militærvæsen og lægge hele Bøgen paa Kjøbenhavns Befæstning. Mindretallet har taget sit Forbehold gennem de foreslaede Rægtelser til Fæstningens Vedligeholdelse. Og naar vi have valgt dette Punkt, er det netop, fordi vi der kunne sige nej, uden at det i nogen Maade kan bebrejdes en, at man ikke retter sig efter Lovgivningsmagtens tidligere Vedtagelse eller efter Hærloven eller efter Ordninger og Institutioner, der ere stabte ved Hærloven. Hvad i øvrigt Medsættelserne paa de militære Budgetter angaar, finder jeg, at de ere velbegrundede i Forholdenes Natur. Jeg troede i det hele taget, at der var Enighed mellem alle her i Tinget, som vilde talde sig Venstremænd, om, at vi skulle nedad med Militæruddgifterne. Sidste Foraar lod det jo ogsaa her i Tinget, at naar vi skulde have Forlig, var det for at komme til Rædsættelser paa Militæruddgifterne, for at faa den Del af de uproduktive Udgifter bragt længere ned. Det var netop derfor, at vi skulde have Forlig, og det var derfor Agrarerne tog saa virksom Del ved Forligets Afslutning. Jeg skal der-